

J 64
1253

p. v. 201. 097

EESTI
RAHVUS-
KIRJANDUS-
AMATUKOGU

ADMINISTRATIIV-ÕIGUSLIK AEGKIRI.

Nr. 2 (368)

12. jaanuaril 1929 a.

IX. aastakäik

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.
Tellimise hind: aastas . . . . . Kr. 10.—
poolaastas . . . . . „ 5.—
veerandaastas . . . . . „ 2.50

Siseministeeriumile alluvatele asutustele ja nende ametnikkudele on tellimise hind:
aastas . . . . . Kr. 8.—
poolaastas . . . . . „ 4.—
veerandaastas . . . . . „ 2.—

Üksik number maksab 25 senti.

Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 7-24
Avatud k. 1/29—1/23. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1
Kuulutuste hinnad:

1/1 lehek. . . . . Kr. 40.— | 1/4 lehek. . . . . Kr. 10.—
1/2 „ . . . . . „ 20.— | 1/8 „ . . . . . „ 5.—
1/3 „ . . . . . „ 13.50 | 1/16 „ . . . . . „ 2.50

Tunnistuste kaotuste kuulutused Kr. 1.—
Lehe eesküljel 75% tekstis 100% kallim.

Aadressi muutmise 30 senti.

Aadress kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338
Jooksev arve Eesti panga Tallinna osak. nr. 543

Sisu: 1) Eugen Maddison, Võimu delegeerimisest. 2) M. Morrison, Uus karistusseadustik ja tema eelkäijad. 3) Kriminaalkohtunikude ettevalmistamisest välismail. 4) Välismaale sõitjatest. 5) A. Brenner, Harjutuslaskmised ja mitterahuldavad tagajärjed. 6) Ametlik osa. 7) Välismailt. 8) Kirjavastusi. 9) Kuulutusi.

Võimu delegeerimisest.

Eugen Maddison.

(Lõpp.)

Selle tõlgitsemise juures ei tee põhiseadus mingit takistust selleks, et ühe või teise ministeeriumi alal täidaksid ministri teatavaid ülesandeid ministri ülesandel või volitusel ministeeriumi ametnikud. See tõlgitsemine vastaks ka meie administratiiv- või kohtupraksisele. Tuleks ainult veel selgitada, kas ametnik, kes teostab ministri teatavaid ülesandeid, tegutseb iseseisvalt, s. t. oma nimel või ministri eest, seda tähendatud ülesannete teostamisel vastavalt ka tähendades. Et ametnik teostab need ülesanded ministri ülesandel või volitusel, siis on selge, et ta tegutseb ministri nimel, kas vastava erivolituse või üldkorralduse põhjal. Seepärast tuleks ka tema poolt tehtud korraldustele või otsustele vaadata, kui ministri poolt tehtud korraldustele või otsustele, olenemata

sellest, kas ta esineb seejuures ainult oma ameti nimel või lisab juure, et ta tegutseb ministri eest. Selle tagajärjel alluksid ka kaebused tema poolt tähendatud asjus tehtud otsustele või korraldustele samale kohtule, millele alluvad ministri otsuste peale esitatud kaebused, s. t. riigikohtule, mitte aga kohtule, millele alluvad kaebused tema poolt neis asjus tehtud otsuste või korralduste peale. Näit. kui prefekt tegutseks ministri eest, siis alluksid kaebused sel juhul mitte rahukogule vaid riigikohtule. Järelikult ei saaks ka siin tõsiselt kõnelda võimu delegeerimisest: otsused või korraldused tehakse ministri nimel, minister võib neid ka ise teha, minister vastutab tema asemel tehtud otsuste eest, nagu oleks nad tema poolt tehtud jne.

Samal seisukohal asub nähtavasti ka

riigikohus. Karl Palgi revisjonikaebuse asjas (Riigik. ots. nr. 22 — 1923. a.) leidis riigikohus, et „küsimus, kas on omavalitsuse-asjade peavalitsusel õigus iseseisvalt omavalitsusasutuste järelevalvet teostada, on riigikohtu poolt juba mitu korda jaatavalt otsustatud (Riigikohtu toimetused nr. 300 ja nr. 721 — 1921. a.). Riigikohtu arvamist mööda ei ole kaotanud siseministri ringkiri 18. aug. 1919. a. nr. 604 oma maksvust järelevalve seaduse ilmumisega. Omavalitsuse-asjade peavalitsus kuulub siseministeeriumi alla, on üks osakond sellest ministeeriumist ja tööjaotus üksikute jaoskondade vahel ministeeriumis kuulub igatahes siseministri võimkonda... Omav. ajut. järelevalve seaduse § 3. järgi teostab siseminister järelevalvet maakonna omavalitsuste tegevuse seaduslikkuse üle isiklikult ehk oma esindajate kaudu. Sellest, et ettetoodud paragrahvis pole nimetatud omavalitsuse-asjade peavalitsust, kuna seda ringkirjas on tehtud, teeb kaebalune järelduse, et omavalitsuse-asjade peavalitsus on sellest kõrvaldatud. Selle arvamise ega ei või ühineda. Omavalitsuse-asjade peavalitsuse tähtsam ja peaülesanne on omavalitsuste tegevuse järele valvamine. Järelevalvet teostada seaduse järgi (omav. ajut. järelev. sead. § 4.) on aga võimalik seadusevastaste otsuste vastu protestide avaldamisega administratiiv-kohtu korras. Selle asutuse loomine ja tema olemasolu on juba selgeks tunnistuseks sellest, et tema kompetentsi kuulub järelevalve omavalitsuste tegevuse üle, et tema neis asjus ühe sõnaga on siseministri esindaja. Kui seesugune on ta aga õigustatud proteste kohtule andma korras, nagu see tsiv. kp. s. §§ 1284. ja 1285. ette on nähtud (v. Vene senati ots. nr. 100 — 1891. a., nr. 54 — 1899. a., nr. 38 — 1887. a.).“

Sedasama kinnitab ka riigikohus oma otsusega 2. novembrist 1928. a. siseministeeriumi administratiiv-osakonna revisjoniprotesti asjas. Protest jäeti küll tagajärjeta, kuigi riigikohtu eelpooltõudud otsuse seisukohalt võis oodata protesti rahuldamist, kuid see asjaolu ise ei paku erilist huvi. Huvitav on see, et riigikohus kinnitas selle juures oma endise seisukoha. Riigikohus leidis: „Adm. k. k. § 3. järele on õigus protestiga kohtule esineda valitsuse komissaridel ja teistel ametnikudel, kellele seaduse järele on ülesandeks tehtud omavalitsuse ja teiste riigiasutuste seaduslikkuse järele valvata. Ko-

missaride instituudi ärakaotamise puhul teatas siseministeerium ringkirjaga 18. aug. 1919. a. (R. T. nr. 58 — 1919. a.) kõigile linna-, maa-, alevi- ja vallavalitsustele, et kuni uute omavalitsuse seaduste maksmapanemiseni koondatakse järelevalve omavalitsuste asutuste üle siseministri kätte, kes seda oma esitajate ehk omavalitsuse-asjade peavalitsuse kaudu teostab. 11. okt. 1919. a. vastuvõetud omavalitsuse ajutise järelevalve seaduse (R. T. nr. 78 — 1919. a.) § 1. järele kuulub järelevalve linna-, maa-, valla- ja aleviomavalitsuste tegevuse seaduslikkuse üle siseministri võimkonda ning sama seaduse § 3. järele teostab järelevalvet linna- ja maaomavalitsuste tegevuse seaduslikkuse üle siseminister isiklikult ehk oma esitajate kaudu, valla- ja aleviomavalitsuste tegevuse seaduslikkuse üle maavalitsuste kaudu. Omavalitsuse ajutise järelevalve seadusega on ära muudetud siseministeeriumi 18. aug. 1919. a. ringkirjas ettenähtud kord järelevalve teostamisel valla- ja aleviomavalitsuste tegevuse üle, ning selle seaduse §§ 8. ja 4. järele kuulub protestide esitamine valla- ja alevivolikogude otsuste vastu maavalitsustele, kuna siseministri kaudu § 4. järele protestide andmine ainult linna- ja maavolikogude otsuste vastu. Järelevalve seaduse § 4-st ei võid siiski järeldada, et siseminister peaks isiklikult proteste kohtule andma. § 3. järele võib siseminister järelevalvet teostada isiklikult ehk oma esitajate kaudu ja siseministri poolt määratud esitajad järelevalve teostamiseks võivad ka proteste kohtule esitada, sest protesti esitamine on iseenesest järelevalve teostamise avalduseks. Kuid siseministri poolt ei ole pärast omavalitsuse ajutise järelevalve seaduse maksmahakkamist mingisugust üldkorraldust järelevalve teostamise korra kohta linna- ja maaomavalitsuste tegevuse üle maksuma pandud ja välja kuulutatud. Käesolevas asjas on protest Harju maavolikogu otsuse vastu rahukogule antud ja alla kirjutatud administratiiv-osakonna direktori ja omavalitsuse-asjade juhataja abi poolt ning protesti andjad toetuvad ringkirjale 18. aug. 1919. a. ja R. T. nr. 30 — 1926. a. avaldatud seadusele nr. 28., mille järele omavalitsuse-asjade peavalitsuse ülesanded on üle läinud administratiiv-osakonnale. Riigikohus püsib arvamisel, mis avaldatud riigikohtu otsuseski nr. 22 — 1923. a., et siseministeeriumi ringkiri 18. aug. 1919. a. selles osas, mis käib jä-

relevalve teostamise kohta linna- ja maaomavalitsuste tegevuse üle, ei ole vastolus omavalitsuse ajutise järelevalve seaduse määrustega, mis samuti lubavad siseministril järelevalvet teostada mõne siseministeeriumi ametniku või organi kaudu, nagu see ringkirjaski ette nähtud. Kuid ei selle ringkirjaga ega mõne pärastise korraldusega ei ole järelevalve teostamine otsekohe omavalitsuse-asjade peavalitsuse, resp. administratiiv-osakonna ülesandeks tehtud säärasel kujul, nagu on ette nähtud järelevalve seaduses järelevalve teostamiseks valla- ja aleviomavalitsuste tegevuse üle, kus §. 3. otsekohe määrab, et siseminister teostab järelevalvet valla- ja aleviomavalitsuste tegevuse üle maavalitsuste kaudu. Ringkirja järele 18. aug. 1919. a. samuti nagu järelevalve seaduse järelegi võib siseminister järelevalvet teostada linna- ja maaomavalitsuste tegevuse üle isiklikult ehk oma esitajate kaudu ning ringkirjas on veel ette nähtud kolmas võimalus teostada järelevalvet omavalitsuse-asjade peavalitsuse kaudu. Ringkirja järele samuti nagu järelevalve seaduse järele on seega jäetud siseministri otsustada, kas tema teostab igal üksikul juhtumisel järelevalvet, tähendab, annab ka kohtule protesti, isiklikult või mõne ametniku ehk organi kaudu. Niisuguse korra juures peab aga protesti andja ametnik kohtule esitama vastavalt ts. kp. sead. §§ 1285. ja 1286. nõuetele volituse, millest näha oleks, et tema just on

selles asjas õigustatud protestiga esinema. Käesolevas asjas on protestiga esinenud kohtule administratiiv-osakonna direktor ja omavalitsuse asjade juhataja abi, ilma et seadusega või siseministri üldkorraldusega oleks määratud, et järelevalve teostamine sünnib ainult administratiiv-osakonna kaudu, ehk protesti andjatele oleks selleks siseministri poolt volitus antud vastava ettekirjutusega ja seepärast oli ka Tallinna-Haapsalu rahukogu õigustatud protesti läbivaatamiselt kõrvaldama" (Riigik. adm.-osak. toim. nr. 821¹ — 1928. a.).

Eelpooltoodud otsuste järgi võib ametnik esineda oma ameti nimel (riigikohus ütleb „iseseisvalt“ või „otsekohe“), kui selle kohta on tehtud üldkorraldus, mis nagu võimaldaks järeldada, et minister võiks delegeerida oma võimu, kuid arvesse võttes, et mõlemad riigikohtu otsused on tehtud omavalitsuse ajutise järelevalve seaduse selgituseks, missuguses seaduses (§ 3.) on jutt siseministrist ja tema esindajatest, siis ei oleks sarnane järeldus õige. Õigem on järeldus, et ametnik, esinedes oma ameti nimel, esitab siiski ministrit, tegutseb ministri eest, mitte aga oma ametiga seotud võimu alusel. Tema enese võimkond ei ole laienenud, ühtlasi ei ole ka kahanenud ministri võimkond. Mõlemate võimkonnad jäid endisteks, kuid ministri korraldusel või volitusel esineb ametnik teatavates asjades ministri eest või selle nimel.

Uus karistusseadustik ja tema eelkäijad.

M. Morrison.

Uue karistusseadustiku vastuvõtmisega seisab tulevaste uurijate ees ülesanne, missugusel määral ida või lääne kultuur sel alal Läänem. maid on mõjutanud: kas kuulus keskaja „Sachsenspiegel“, mis Liivimaa „Rechtsspiegeli“ nime all kanti Lääne-Euroopast sisse ja meil 14. sajandi keskel Lääne-Saare laenuõiguse nime all tuntud*), on meile seda teed tulles rohkem jälgi jätnud kui seesama „Sachsenspiegel“, mis pääsenud Magdeburgi õiguse kaudu Leedu statuuti, seal Moskva 1649. a. seadustikku ja edasi Vene 1845. a. nuhtlusseadusse ning u. nuhtlusseadusse, viimasest aga meie uude kriminaalseadusse? Et seadused ühest riigist teise siirdudes vastuvõtmist leiavad, on põline nähtus, mispärast pole huvituseta

pilku heita meie uue kriminaalseadustiku eelkäijaile.

Kui Venemaal asuti 1845. a. nuhtlusseaduse kokkuseadmisele, ei saanud kinni pidada meieaegse koodeksi nõuetest. Viimane eelistab karistusallade ühtlust, ühelaadiliste kuritegude koostust, 1845. a. seadusel oli aga 1649. a. sobornoje uloshenie ühes suure hulga novellidega aluseks. Kuna uue seadustiku kokkuseadmisel kõiki kuritegude juhtumusi püüti ette näha ja süüteo suuruse järgi karistuse suurust määrata, siis polnud see töö õieti muud, kui 1649. a. seaduste parandamine ja ühtekogumine, kusjuures 1649. a. sea-

*) Dr. Bunge, Einl. in d. Liv., Est. u. Kurl. Rechtsgesch. § 49.

duse üksikud jäljed meie ajani ulatuvad*).

Ühtluse loomine 1845. a. seadustikus oli raske saavutada, sest riik oli üle elanud suuri muudatusi alates 1649. aastast. Ajajärgude karistusvaated polnud ühtlased (iseäranis riiklikkudes, usulistest perekondlikkudes kuritöödes), isegi üksteisega vastolus. Kuritegude algus ja koosseis määrati ära mitmel viisil, vahest arvestades katsetega, vahest ettevalmistustega, vahest tegudega enestega. Sealjuures olid kahtlusi tekitanud vene n. s. materjali kogumise ajal karistusi vähendavad asjaolud: retsidiiv, ebask, rumalus, joobnud olek, noorus. Karistuste määramisel üksikute kuritegude eest ei kerkinud karistus proportsionaalselt süütegude raskusele, vaid juhuslikult. Seisuste vahesid tuli pidada karistuste määramisel silmas, raskusi tegi sealjuures küsimus- missugust mõõtu tarvitada**). Nii tekkis suur üksikute §§ arv, kasuistlikkus, ühtluse puudus, kordamised, vastolud. Kui 1845. a. karistusseadus Läänemere maadel pandi maksma ja isegi 1846. a. saksa keele tõlgiti***), tuli uut seadust meie maa seisuslistes kohtutes tarvitada seisuslistes vastoludes. Seepärast olid uuendused tarvilised ja neid võeti ette kolme uue väljaande juures. 1857. a. toodi n. seadus sead. kogu XV köitesse, tema §§ arv tõusis 2224 pealt 2304 peale. 1664. a. kohtuseaduste maksmapanemisega jäeti väiksemad kuriteod n. s. välja ja anti need rahukohtunikudele otsustada ning §§ arv langes 2304 pealt 1711 peale. 1885. a. väljaandes tõmmati maha mitmed §§ nende muutmise järele, mida võime näha tühjast kohtadest.

Kahe kriminaalseadustiku tarvitamine ühel ajal polnud sünnis, pealegi leidis mõlemas seadustikus vastolusid. Nende põhjuste kõrval, mis nõudsid uue seaduse väljatöötamist, tekkis teisi. 19. sajandi teisel poolel tekkisid Euroopas Itaalia õpetlaste — kriminalistide algatusel uued voolud. C. Lombroso vaateid sündinud kurjategijatest hakati vahetama Henrico Ferri kuriteo sotsiaalse kahjulikkuse ja kardetavuse vaadete ja nii tekkis kriminalistide-sotsioloogide vool, mille kandjaks sai rahvusvaheline kriminalistide ühing. Polnud näha, millele anda tähelepanek uurimisel: kuriteole, karistusele või kurjategijale enesele. Ning sel ajal, kui praeguse kriminaalseadustiku eelkäijale pandi alus, oli võitlus kõige ägedam, mida tunne deterministide ja indeter-

ministide nime all. Vaieldi selle üle, kas karistuste süsteem tuleb ehitada isiku tahtevabadusele, mida saab motiveerida karistuste pealepanemisel, või isiku tahte sõltuvusele oludest, mida võimatu motiveerida ja karistada****). Nende vaieluste mõju karistuste määramisel seisis karistuste suurendamise, vähendamise või hoopis ärajätmise tendentsis üksikute süü- ja kuritegude eest. Sellega oli aga satunud sarnasele vaielusealale, mida teaduslikult võimatu otsustada, sest tahtevabaduse ja mittevabaduse kaasvendeks osutuvad terve mõistuse defektid, vaimuhaigused ja muud puudused, mida ei saa teha rippuvateks üldse inimese tahtest, vaid mis on ise määrajateks tahete üle otsustamisel.

Kõigi uute vooludega tuli arvestada kriminaalseaduste andjatel. Itaalias oli 1859. a. saadik Sardiinia kriminaalseadustik üle terve poolsaare levinud, kuid varsti algasid eeltööd uue kokkuseadmiseks, mis pandi maksma 1. jaan. 1890. a. Rootsis pandi uus kriminaalseadustik maksma 1865. a., Taanis 1866., Belgias 1867., Rumeenias 1874., Prantsusmaal parandati 1810. a. koodeksi 1832., 1848., 1850., 1854. ja 1863., Ungaris 1880., Hollandis 1886. a., Saksamaal 1871. a., sellele aga järgnes mitmesuguste novellide ja uute eelnõude küllus.

1845. a. n. seaduse puudused tulid kõigepealt vannutatud meeste kohtutes avalikuks ning kui 1881. a. Peterburis uue n. s. eelnõu kokkuseadmiseks asutati iseäranne komitee parematest kriminalistidest, võeti põhimõtteks: 1) tuleb arvestada teoreetilise kriminaalteadusega ja uuemate Euroopa riikide kriminaalseadustikkudega, 2) karistusseadustik peab olema üks, 3) väiksemate süütegude jaoks määratakse trahvid distsiplinaarmäärustikus ja 4) erisüütegude karistused jäävad eriseadustesse, leides ülesvõtmist uude koodeksi ainult üldiste aluste määramisel. Pärast tähtsamate Euroopa koodeksite ja sellekohase kirjanduse tõlkimist ning läbivaatamist seati kokku üldosa ning rida eri-

*) Таганцевъ, Ул. о нак., его характеристика и оцѣнка.

**) Таганцевъ, Русское Уголовн. право.

***) Dr. Bunge, Einl. in d. Liv., Estl. und Kurl. Rechtsgeschichte.

****) Fr. Liszt, Lehrb. d. d. Str.

osa eelnõusid, mida laiali saadeti oma ja välismaa kriminalistidele ning kohtutege-
lastele arvamise avaldamiseks, Nende
saamisel seadis 1895. a. komitee eelnõu

kokku, mida hiljem vaatas riiginõukogu
läbi ja mis 687 §-ga 1903. a. leidis kinni-
tust.

Kriminaalkohtunikkude ettevalmistamisest välismaal.

Ühenduses kriminaalseadustikkude
muutmise ja uuendamisega ning ülemine-
kuga uutele karistusviisidele välismaal
seisab kriminaalkohtunikkude ettevalmis-
tamise seadmise küsimus teistel, uutel
alustel. Erilist tähelepanu on hakanud
sellele küsimusele pöörama sakslased.
Üldse peab tähendama, et saksa kohtud,
saksa õigustmõistmine ja saksa kohtunikud
seisavad praegu kriisi tähe all. See on
seletatav üheltpoolt poliitilise eluga meie-
aja Saksamaal. Kohtunikkude seas lei-
dub seal nimelt hulk isikuid, kes on jää-
nud monarhistideks, kes ei saa kuidagi
leppida muutunud olukorraga, s. o. saksa
vabariikliku, demokraatliku riigikorraga,
ja kes seetõttu ka kohtumõistmise juures
lasevad ennast mõjutada ilmavaatest. On
selge, et kohtu autoriteet sarnaste näh-
tuste tagajärjel langeb ja et tuleb katsuda
asja kuidagi parandada. Teiselt poolt on
sakslased veendunud, et praegu veel mak-
sev kohtunikkude, eriti kriminaalkohtu-
nikkude ettevalmistuse viis raskele ja
vastutusrikkale elukutsele ei vasta enam
meieaja nõuetele. Ka sellest olevat tingi-
tud see usalduse puudus kohtute ja kohtu-
nikkude vastu, mis ikka enam ja enam
kipub maad võtma ja mõistagi halvavalt
mõjub avalikule elule. Olgu aga nüüd lu-
gu Saksamaal kuidas tahes, tõsiasi igata-
hes on see, et kõikjal uuritakse kriminaal-
kohtunikkude ettevalmistamise küsimust
täie tõsidusega: praegu keerleb terve
probleem küll veel enam-vähem teoreeti-
liste küsimuste ümber, kuid siin ja seal
tehakse juba katseid teoreetilisi kaalu-
lusi üle viia praktilisse ellu.

Läinud aasta septembrikuul astus kok-
ku Austrias, Salzburgi linnas, saksa soost
juristide kongress, kus muu seas päeva-
korras ka oli kriminaalkohtunikkude ette-
valmistamise küsimus, mis omakord näi-
tab, kui võrd tähtsaks seda küsimust pee-
takse juristide peres.

Silmapaistvamaid saksa juriste, mõne
aja eest surnud Liepmann seab üles ühes
pärast tema surma ilmunud artiklis kolm

nõudmist kriminalistide, kriminaalkohtu-
nikkude ja teiste vastavate ametnikkude
ametalalise ettevalmistamise reformeeri-
misel. Kõigepealt nõuab tema eriliste
koolide või õppeasutuste sisseseadmist,
mis oleksid määratud kohtunikkudele,
kriminaalametnikkudele ja vangimajade
juhtivatele jõududele. Teine Liepmanni
nõudmine on uurimiskohtade ellukutsumi-
ne suurte vangimajade jaoks; sellised
uurimiskohad on tegelikult mõnes riigis
juba sisse seatud, nii näiteks Belgias,
Ameerika Ühisriikides ja Venemaal, nen-
dest olevat palju tulu ja nende abil olevat
olnud võimalik selgtada hulk praktilisi
küsimusi, mille lahendamine teisiti on või-
matu. On selge, et niisugused uurimis-
keskkohad tõesti võimaldavad praktiliselt
uurida probleeme, millede kohta selgusele
jõudmine väga raske rohelise laua taga,
sest neist kohtadest käib läbi väga suur
inimeste-kurjategijate arv, nii et katsete
tegemine, vaatlemine, uurimine on või-
malik läbi viia õige laial alusel. Lõpuks
nõuab Liepmann veel, et sisse seataks
eriline teaduslik uurimisinstituut, kus
oleks võimalik töötada probleemide kal-
lal kriminaalalalt: selles asutuses oleks
võimalik teha teoreetilist tööd, mis on ra-
jatud praktilistele näpunäidetele, tähele-
panekutele ja uurimistele, mis saadud
vangimajade juures asuvatest uurimiskoht-
tadest. Töötamine selles instituudis oleks
kahtlemata viljakandev, sest seal oleks
võimalik uurimistööd teha rippumatult
välismõjudest ja -arvamistest. Instituudi
peaülesanne seisaks kriminaliteedi põhi-
juste ja väljendusviiside uurimises. Peab
ütleva, et kõik need nõudmised ja ette-
panekud on hästi välja töötatud, hästi põh-
jendatud ja läbi mõeldud. Kuid ka siin
on suur vahe teooria ja praktika vahel.
Saksamaal — aga kindlasti ka mujal. — on
sarnaste mõtete elluviimise suurimaks ta-
kistuseks see asjaolu, nagu tähendab dr.
H. v. Hentig („Strafrichter der Zukunft“),
et tähtsad poliitilised jõud katsuvad takis-
tada kuritegevuse teaduslikku uurimist.

Nende jõudude huvides seisvat tahtmine „alal hoida usku, nagu läheksid kuritegevuse juured kusagile sügavale, mida seletada ei saa, sügavasti inimese vabale, halvale tahtele“. Kui sarnast usku kõigutada — ja lõpuks kõigutab seda usku teaduslik uurimine — siis ei oma karistus enam „müstilist iseloomu“, siis on asi tähendatud poliitiliste jõudude arvates hoopis halb. Tõsiasi igatahes on see, et üksi saksa valitsus pole senini väga tõsiselt eelpooltähendatud probleemi lahendamisele asunud, arvesse võttes just suurte poliitiliste parteide seisukohti, mis selles küsimuses lähevad väga teravalt lahku.

Kui nüüd lähemalt vaadelda Liepmani ettepanekute üksikasju, siis peab küll tähendama, et nõutud kujul uuendustest kriminaalametnikkude ja -kohtunikkude ettevalmistamise alal nii pea asja ei saa — ei Saksamaal ega vaevalt ka mujal. Kuid et mõtted ise õiged on ja et nende elluviimisest saaks kahtlemata väga palju kasu, siis katsutakse siin ja seal esialgseid nõudmisi vähendada ja Liepmani projekti lihtsustada. Üks ettepanek — see käib neaasialikult Saksamaa kohta — on tehtud juba eelpoolnimetatud dr. H. v. Hentigi poolt. See ettepanek, mis üldiselt on õige praktiline ja ka võrdlemisi kergesti läbi viidav, seisab järgmises: Kõik kolm asutust, millede ellukutsumist nõuab Liepmann, ühendatakse, s. o. õppeasutus kriminalistidele, uurimiskohad suurte vangimajade juures ja teaduslik instituut viiakse ühe katuse alla, luues uurimisinstituudi kriminaalteaduste alal. Ettepanek käib, nagu ülal tähendatud, esimeses järjekorras Saksamaa kohta. Uue saksa nuhtlusseadustiku vastuvõtmisega tuleb asutada osalt täitsa uusi karistusasutusi või õigemini karistusasutuste liike. Siia kuuluvad näiteks n. nim. Sicherungsanstalten'id, vangimajade tüüp, mida praegune Saksamaa veel ei tunne. Teiselt poolt seab uus seadustik ametnikke, kelle ülesandeks on kohtuotsuste, karistuste täideviimine, uute ja raskete ülesannete ette. Karistamisviise on palju ja uus seadustik katsub nii palju kui võimalik karistust individualiseerida, s. o. määrata igale kurjategijale, igale eksiteele sattunule sarnast karistust, mis võimaldab kõige paremini kurjategijat kasvatada ja temast jälle teha kõlbulik ja kasulik seltskonna liige. Seetõttu tuleb tulevikus saksa karistustäidesaatjatel saata üksikuid vange või õigemini vangide tüüpe vastavatesse karistusasutustesse ja

kasvatustamajadesse. Isikuid, keda kohus esimest korda karistanud, ei saa enam tulevikus paigutada sinna, kuhu saadetakse kardetavad retsidivistid. Samuti pole enam võimalik ühte paigutada juhuslikku kurjategijat ja isikut, kes ei kannu tõeliku ja täit vastutust oma tegude eest haiglase, vähearenenud jne. iseloomu ja mõistuse tõttu. Ameerika Ühisriikides, kes sammub karistuste täideviimise mõttes Euroopast nii mõneski asjas ees, on vangide ärajaotamise keskkohad juba olemas. Neid nimetatakse seal Clearing-houses'ideks, neisse tulevad kokku kõik kohtu poolt karistatud isikud ja neist saadetakse kurjategijaid juba edasi vastavatesse vanglatesse või parandus- ja kasvatustamajadesse. Nende keskkoha juures, kust voolab läbi suur kurjategijate hulk, asuvad ka erilised uurimiskohad. On müüdugi arusaadav, et niisugune keskkoha, kus uurimismaterjali väga ja väga palju, on nagu loodud teadusliku uurimise jaoks. Kõike seda arvesse võttes teeb ka v. Hentig ettepaneku luua uurimisinstituut niisuguse keskkoha juure.

Üldse peab ütleva, et kriminaalteaduse uurimisinstituut, mis oleks ühtlasi praktiliseks õppeasutuseks kriminaalkohtunikkudele, peab seisma kõige lähemas kontaktis tegeliku eluga: kurjategijate jälgimisega ja üldse võitlusega kuritegevuse vastu. Noor, alles ülikooli lõpetanud jurist, kes soovib täielikult pühenduda kohtulikku tegevusse kriminaalalal, peab tundma õppima igapäevast elu. Sakslased eriti kurdavad, et neil olevat asi kujunenud nii, et noored õigusteadlased tunnevad oma ala küll teoreetiliselt väga hästi, nemad on kursis kõiksuguste teaduslike vooludega kriminaalteaduse alal, nad tunnevad teoreetiliste uurimuste tulemusi, kuid inimest nad ei tunne. Edaspidises töös, tegevuses ja elus tuleb neil aga teha tegemist elava inimesega, kes on sattunud valeteele mitmesugustel põhjustel, mitmesuguste olude ja mõjude tagajärjel — seal ei aita mingisugune raamatutarkus, suured teoreetilised teadmised, sest olukorda suudab õieti hinnata ikkagi ainult see, kes tunneb tegelikku elu, kes on saanud näpunäiteid, muljeid igapäevasest elust, kes on suutnud tähelepanelikult jälgida seda tegelikku elu, mis tihti on hoopis teistsugune, kui sellest kirjutatakse tarkades, paksudes raamatutes. Sellest kõigest aga järgneb, et niisugune uurimisinstituut, mis on ühtlasi õppeasu-

tuseks, praktiliste uurimiste keskkohaks ja teoreetiliste uurimiste asutuseks, võiks kõige paremini töötada mõne suure politseiasutuse või mõne suure vangimaja juures. Muidugi mõista oleks veel parem, kui saaks luua mitu uurimisinstituuti: üks asuks, näiteks, tähtsaima politseivalitsuse ja teine suurima vangimaja juures. Saadud materjal oleks väga rikkalik ja mitmekesine, selle läbitöötamine annaks kahtlemata suuri tagajärgi tegelikule elule. Kuid kahe sarnase instituudi loomine on seotud ülepääsematute raskustega ka suurtes Lääne-Euroopa riikides. See nõuaks kõigepealt suuri kulusid ja teiseks alluvad vangimajad harilikult ühele ministeeriumile (justiitsministeeriumile) ja politsei — teisele ministeeriumile (siseministeeriumile). Just viimane asjaolu olevat aga Lääne-Euroopas suureks takistuseks eelpooltoodud idee teostamisel. Kaks ministeeriumi — kaks ministrit — kaks isesugust arvamist, kaks harilikult lahku minevat ilmavaadet! Sarnastest institutidest, kui nad asuvad: üks politsei ja teine vangimajade juures, võib olla ju ainult siis kasu, kui nad töötavad käsi-käes ja ühtise juhatuse all; pealegi tuleks niisuguse korra juures ligi tõmmata kahtlemata ka ülikoolide õppejõud, kes aitaksid läbi töötada praktilisest elust saadud kogemusi.

Kui nüüd võtta kokku kõik võimalused, siis tuleb tähendada, et praktiliselt läbiviidav oleks praegusel ajal vast ehk ainult järgmine moodus (kõne on muidugi ainult välismaist, kus võimalused suuremad ja rahalised ressursid soodsamad). Asutatakse kaks uurimiskohta: üks politsei juure ja üks tähtsaima vangimaja juure. Need asutused töötavad lahus üksteisest, konkureerivad n. öelda enda vahel. Ühist juhatust neil ei ole. Sarnane konkurents oleks seepoolest hea (kuigi tal kahtlemata on ka oma variuküljed), et iga uurimisasutus katsuks loomulikult palju koguda uurimismaterjali, rohkem kui teine, et saavutada rikkalikumaid tagajärgi. Seejuures on materjal ühes asutuses hoopis isesugune kui teises. Isikud, kes käivad politseist, s. o. õigemini kriminaalpolitseist läbi, olles eeluurimise all, on hoopis teised kui need, kellele tuleb kohtuotsuse järgi vanglasse minna ja karistust kanda kordasaadetud kuriteo eest. Üks ja sama isik muutub, kui tema eeluurimise alt satub kohtu alla ja siis vangimajaja. Tähtis on just ka hingeelu uurimine ja see on ikkagi igal inimesel isesugune, rippu-

valt sellest, kas ta viibib eeluurimise all või juba vangimajas karistatud isikuna. Sellised uurimiskohad võiksid ühtlasi täita ka puhtteoreetilisi ülesandeid, mis väga tähtis. Kriminaalstatistikat võidakse, näiteks, seal pidada: see statistika saaks kahtlemata parem kui endised, sest ta oleks rajatud teoreetilistele teadmistele ja praktilistele kogemustele. Samuti võiksid need uurimiskohad avaldada oma arvamisi seaduseelnõude kohta, mis puudutavad kriminaalala ühel või teisel kujul. Saksamaal, näiteks, arvatakse, et selliste asutuste olemasolul poleks kunagi võimalik olnud ellu viia niisuguseid puudulikke ja osalt eluvõõraid seadusi nagu hiljuti riigipäeva poolt vastuvõetud suguhaiguste vastu võitlemise seadus.

Tähendatud instituudid peaksid aeg-ajalt korraldama kursusi, milledest võiksid võtta osa kriminaalkohtunikud, prokurörid, vangimajade juhatajad, kõrgemad kriminaalpolitsei ametnikud jne. Arvatakse et sarnastest kursustest peaksid osa võtma isegi parlamendi liikmed, kes küsimuse vastu tunnevad huvi ja kes töötavad vastavates parlamendi komisjonides. Üks instituut teeks tegemist nende isikutega, kes ikka ja ikka satuvad kriminaalpolitsei kätte, kes tähendab alati seisavad kahtluse all ja keda ikka uuesti tuleb vahi alt vabastada süüd tõendavate asjaolude puudusel, samuti nendega, kes kohtuotsuste järgi õigeks mõistetud jne. Sellel alal seisab veel palju tööd ees, sest õieti on siin senini vähe tehtud — arvatavasti kogemuste ja tähelepanekute puudusel. Teine instituut uuriks vangide eluolu, kes kinni mõistetud kohtuotsuste põhjal. Siin seisab samuti ees suur töö: tuleb kõigepealt selgitada, kuidas mõjub üks või teine abinõu, üks või teine kinnipidamise viis kurjategijale, tuleb uurida, missuguste abinõudega saab kõige kergemini ja paremini kätte iga kohtuotsuse lõppsihti: parandada ja kasvatada kurjategijat kasutoovaks inimkonna liikmeks. Mõlemad instituudid koos annaksid umbkaudse pildi kuritegevusest, selle põhjustest ja tagajärgedest. Alles nii oleks võimalik tutvuda kurjategija hingeeluga ja avaneks võimalus pääseda kuritegevuse juurteni. Tulevane kriminaalkohtunik aga näeks kindlasti paremini kui praegu, milles seisab kuritegevus, mis on kuritegude põhjuseks ja kes on lõpuks kurjategija, mille poolest tema erineb teistest inimestest. Praegu on nii kriminaalkohtunikudel kui

ka üldse kriminalistidel ja seda enam veel lihtkodanikkudel, asjast eemal seisvatel inimestel ja tegelastel kuritegevuse üldpilt enam-vähem tume, meie teame küll juba palju, kuid siiski on meie teadmised veel katkendlised, neil puudub loogiline side. Kuritegevust aga põhjalikult uurida tegeliku elu nähtuste ja avalduste alusel, tähendab tundma õppida inimsoo kardeta-

vamat pahet — mis aga on teada, selle vastu on võimalik ka võidelda, kui diagnoos on õige ja haiguse põhjused selged, siis on arstirohu andmine, õige rohu tarvitamine juba kerge asi. Seesuguse arstirohu leidmine ongi lõpuks kõnesolevate ettepanekute ja kavatsuste elluviimise sihiks. **A.**

Välismaale sõitjatest.

Tihti ilmuvad piiripunktidesse isikud, kes soovivad sõita üle piiri välismaale, kuid selleks vastavad dokumendid puuduvad või ei ole need korras, mis pärast nad on sunnitud kümneid, isegi sadasid kilomeetreid sõitma tagasi dokumendi saamiseks või korraldamiseks, mis nõuab ilmaaegset vaeva, aja ja ainelist kulu. Sagedi seletavad need kodanikud, et enne väljasõitu on näidanud oma dokumente kas kohalikule konstaablile, vallasekretärile või isegi komissariaadis ja prefektuuris ja seal seletatud, et dokument kõlbab välismaale, näiteks Lätimaale, sõiduks.

Möödunud suvel oli juhtumine, kus keegi isik sõitis X. piiripunkti, soovis Lätimaale sõita ja pani registreerimiseks ette lehekujulise isikutunnistuse, mille teisele küljele oli kleebitud omaniku päevapilt, mis varustatud abikomissari pitsati ja allkirjaga. Kuuldes piiripunkti konstaablilt, et seesuguse dokumendiga ei lasta üle piiri, avaldas isik imestust ja nurinat politsei üle, seletades, et kohalik abikomissar tema isikutunnistuse teinud kõlblikuks Lätimaale sõiduks, varustades seda päevapildiga, pitsatiga ja oma allkirjaga.

Oleks soovitav politsei autoriteedi alalhoidmiseks, et välismaale sõita soovijaid kohal õieti informeeritaks. Tingimusi on vähe ja need on lihtsad: Lätimaale sõita võib raamatukujulise isikutunnistusega, mis omaniku päevapildiga varustatud ja väljaandva asutuse pitsatiga kinnitatud. Samuti võib sõita Lätimaale kui ka mujale välismaale välispassiga, mille väljaandmisest ei ole möö-

dunud üle kahe kuu, kui isik elab Eestis. Välismaalased oma välispassidega võivad välja sõita ilma väljasõiduata, kui nende sissesõidust ei ole möödunud üle kahe kuu, soomlased — üle kolme kuu, leedulased — üle kahe nädala, kuna inglise ja taani kodanikkudelt väljasõiduluba ei nõuta.

Tuleb ette, et Eesti välispassi omanikud, kes Eestis elavad ja kelle passi väljaandmisest möödunud üle kahe kuu, nõuavad, et neid lastaks välja sõita, sest prefektuuris või komissariaadis olevat seletatud, et välispassiga väljasõidul takistus ei ole; pärast selgub harilikult, et sarnase informatsiooni on kodanikule annud keegi uksehoidja või kantsleipreili, kellel aimu ei ole määrustest ja kes vaevaks ei võtnud juhatada kodanikku vastava ametniku juure.

Ka korduvad juhtumused, kus alla 15-aastaste lastega sõidavad piiripunkti nende laste vanaemad, tädid, sugulased ja vahest ka päris võõrad isikud, kellel küll dokumendid korras Lätimaale sõiduks, kuid kaasas oleva lapse kohta ei ole üldse mingit dokumenti ehk on vallavalitsuse tunnistus selle üle, missuguses suguluse vahekorras laps on teatud isikuga. Sarnast dokumenti ei saa lugeda seadlikuks ja isik on sunnitud väljasõidust loobuma, sest välismaale võivad lapsed sõita ainult ühes oma vanematega, kelle isikutunnistusele laps on märgitud, või nendele enestele väljaantud isikutunnistusega, mis päevapildiga varustatud ja kannab nende allkirja ja väljaandva asutuse pitsatit.

X.

Harjutuslaskmised ja mitterahuldavad tagajärjed.

Kordnik A. Brenner.

Mitme poolt on kuulda, et harjutuslaskmistel, mis peetakse välispolitsei ametnikele kaks korda aastas, tagajärjed paljus kohis olevat osutunud rahuldavaks. Põhjuseks peetakse meeste nõrka lasketeadmist, osalt ka loidust ja ükskõiksust asja vastu. Tegelikult aga on vigu ja pahesid palju, mis küllalt mõjuvad, et nende juures peatuda.

Kõigepealt on meil kasutada saksa püssid, mis maailmasõjas on olnud tarvitatada, pärast sõda on need pikemat aega ladudes puhastamatult seisnud, mille tagajärjel rooste on jätnud sügavad jäljed raudadesse. Ühest kohast teise paigutamiseks on paljudel püssidel kirbud vigastatud, paigast ära nihkunud, sihingud on lahtised ja liiguvad. Püssid anti küll kätte, kuid senini põle keegi vaevaks võtnud neid kordki kontrollida ja korda seada.

Teiseks halbuseks on see, et harjutuslaskmisi ei korraldata suvel, vaid külmal ajal; lasketiirus tuleb järjekorda oodata tund või kaks ja siis viimaks külmast lõdisevana laskma minna. Võib

juba ette teada, et inimesed rahulikult ei suuda sihtida. Katsutakse ruttem lasuda lasta, et siis kiiremini lasketiirult lahku- da; missugused tagajärjed laskmisel olid, see ei huvita inimesi palju.

Kolmandaks korraldatakse meil õppe- laskmisi väga harva, kõigest kaks korda aastas (kaitseleiidus mõnes kohas korraldatakse õppelaskmisi kaks korda kuus!) ja siis nende mõne padruniga, mis mees välja laseb, peab ta imet tegema. Oma kulul padroneid osta ja harjutada ei saa — selleks on padrunid liig kallid. Pealegi oleks see praeguste püssidega mõttetu raharaiskamine, sest ka parimad laskjad pole suutnud mitmel korral harjutusi täita.

Seepärast oleks soovitav, et saadetakse kohtadele kompetentseid isikuid, kelle korraldusel püssid saaks proovitud ja korda seatud, ja et võimaldataks padroneid kättesaadavama hinna eest osta. Harjutuslaskmisi tuleks korraldada vähemalt neli korda aastas, aastaajal, mil külm liiga ei tee.

Ametlik osa.

Politseidirektori käsukiri 2. jaanuarist s. a. nr. 29.

Tartu-Valga prefektuuri konstaabli kohustetäitja Richard Raudsep on kinnitatud sama prefektuuri konstaabliks, arvates 1. detsembrist 1928. a.

Võru-Petseri prefektuuri konstaabel Ferdinand Andresonn on vabastatud ametist oma palvel, arvates 1. jaanuarist s. a.

Kriminaalpolitsei agent Kaljo Raag on määratud vanemaks agendiks, arvates 1. jaanuarist s. a.

Kriminaalpolitsei agent Robert Linde on määratud vanemaks agendiks, arvates 1. jaanuarist s. a.

Käsukiri 3. jaanuarist s. a. nr. 1, siseministeeriumile.

Surma läbi lahkunud Tallinna-Harju kriminaalkomissari sekretär Harald Reinberg on kustutatud ametnikkude nimekirjast, arvates 12. detsembrist 1928. a.

Käsukirjaga 4. jaan. s. a. nr. 2, siseministeeriumile.

Tallinna-Harju kriminaalkomissari asjaajaja Karl Tonto on kinnitatud kriminaalkomissari sekretäriks sealsamas, arvates 1. jaanuarist s. a.

Käsukiri 9. jaanuarist s. a. nr. 3, siseministeeriumile.

Viru-Järva abiprefektuuri konstaabel Gustav Klasson on kinnitatud poliitilise politsei II järgu assistendiks, arvates 10. jaanuarist s. a.

Politsei peavalitsuses on registreeritud:

1) Ajakiri „Vaba Kodu“, hakkab ilmuma Tartus, tarvidust mööda; väljaandja — Vabadussõja invaliidide koondus, vastutav toimetaja — Aleksander Antoni p. Kalmet. „Vaba Kodu“ trükitakse Tartus o./ü. „Trükk ja Kirjastus“ trükikojas.

2) Ajakiri „Eesti Muusika Kuukiri“,

hakkab ilmuma Tartus, kaksteist korda aastas; väljaandja — Muusikalise hariduse ja kultuuri edendamise selts, asukoht Tartus, vastutav toimetaja — Hermann Jaani p. Paris. „Eesti muusika kuukiri“ trükitakse Tartus, K.ü. „Postimehe“ trükikojas.

3) Venekeelne ajaleht „Russki Swet“, hakkab ilmuma Tallinnas, üks kord nädalas; väljaandja ja vastutav toimetaja — Ivan Dobrohotov. „Russki Swet“ trükitakse Tallinnas, B. Beilinson'i trükikojas.

4) Ajaleht „Järva Uudised“, hakkab ilmuma Paines, kaks korda nädalas; väljaandja — Viljandi kirjastuse ühing; vastutav toimetaja — Andreas Leppik. „Järva Uudised“ trükitakse Viljandis, E. Hunt'i trükikojas.

Politsei peavalitsuse poolt on antud load:
Laskeriistade ja laskemootornaga kauplemiseks:

1) Karl-Gustav Daaveti p. Reinholdile — Tartus, Suurturg nr. 5, maksvusega 4. jaanuarini 1930. a.,

2) Karl Gothardi p. Trummerile — Albu vallas, Aravetel, maksvusega 22. detsembrini 1929. a.,

3) Friedrich Friedrichi p. Krähenbühlile — Kärđlas, maksvusega 4. jaanuarini 1930. a.,

4) Mats Matsi p. Arrole — Abja-Paluoja, maksvusega 31. detsembrini 1929. a. ja

5) Karoline Friedrichi t. Mühlbaumile — Järva-Jaanis, maksvusega 7. jaanuarini 1930. a.

Laskeriistade parandamiseks: Eduard Kristjani p. Lattile — Kambja vallas, maksvusega 10. detsembrini 1929. a.

Politseidirektori määrustega on tühistatud:

Uulu vallas ja asunduses elutseva Peeter Mihkli p. Jürgensoni ja Tartus, Näituse tän. nr. 10—3 elutseva Konstantin Verhousinsky laskeriista hoidmise ja kandmise load ja Uulu vallas elutseva Kristjan Karli p. Sommeri laskeriistaluba jahipüüsi hoidmise ja kandmise osas.

Välismailt.

Politseinik tappis oma poja.

Hiljuti leidis aset Kasseli linnas Saksamaal järgmine kurb sündmus: vanem kordnik R., 60-aastane vanamees, tabas postil olles kellegi noormehe murdvarguselt. Et kurjategija kordnikule vastu pani, siis tahtis viimane panna varga raudu. Kui kordnik käsirauad võttis taskust, silmitses kurjategija teda nähtavasti lähemalt ja tundis kordnikus ära oma isa. Poeg ei tahtnud nähtavasti, et isa teda ära tunneks, rabeles lahti ja hakkas jooksuma. Vanem kordnik jooksis kurjategijale järele. Kui viimane nägi, et tema põgeneda ei suuda, jäi ta seisma ja lõi kordnikule rusikaga pähe; kordnik langes maha, tõusis aga kohe jälle püsti ja hakkas uuesti kurjategijale järele jooksuma. Nähes, et tema enam ei suuda vargale järele jooksta, tõmmas politseinik püstoli taskust ja laskis kaks pauku põgeneva varga pihta. Kuulid tabasid ja kurjategija langes surmavalt haavatuna maha. Alles siis, s. o. kui kordnik jõudis maaslamava kurjategijani ja tema üle kummardus, tundis ta haavatus ära oma poja. Mees läks otsekohe kriminaalpolitseisse, teatas kogu

sündmusest ja palus ennast võtta vahi alla. Juurdlus tegi aga selgeks, et politseinikul polnud mingit süüd, et tema talitas õieti ja seaduspäraselt, mispärast teda ka otsekohe jälle vahi alt vabastati.

Väljamõeldud tapmised.

Mõne aja eest läks Berliini kriminaalpolitseil korda selgitada üht omapärast tapmiselugu. mis sarnasel kujul vist küll tihti ei kordu kriminaalajaloos. Nimelt ilmus ühel ilusal päeval kriminaalpolitseisse keegi noor tütarlaps, kes teatas korrapidajale ametnikule, et tema olevat toime pannud viimaste aastate jooksul mitte enam ega vähem kui viis mõrtsukatööd. mürgi abil. Neli tapmiselugu olevat aset leidnud Lõuna-Saksamaal, viies ja viimane ühtlasi aga juba Berliinis, nimelt Grunewaldis. Kriminaalpolitseis võeti muidugi asi kohe üles ja siis selgus järgmist: Tütarlaps, kes osutus 26-aastaseks Anni K-ks. oli päritud Nemmingenist ja oli Berliini elama asunud 1927. a. Ta oli ametis olnud toatüdrukuna ja teenijana mitmes perekonnas, lahkus harilikult ruttu kohalt, et üle minna teise perekonda, teisele ko-

hale. Muu seas kuulus tema ka ühte usulisse sekti. Paar päeva enne ilmumist kriminaalpolitseisse teatas Anni K. ühele sõbrannale ja sama sekti liikmele, et tema on pannud toime tapmisi mürkide abil. Tema oma jutu järgi olevat ta toime pannud järgmised tapmised: Badenis ja Baieris olevat tema tapnud oma sõbra pruudi, ühe kaasteadja, siis ühe lapse ja viimase vanaema. Kõigil neil juhtumustel olevat tapmised korda saadetud mürkide abil. Ta olevat nimelt tarvitanud tsüankaali ja seda raputanud toitudele või seganud jookidesse. Tütarlaps seletas neid sündmusi nii uskumapanevalt, et kriminaalpolitsei Berliinis otsekohe astus ühendusse Lõuna-Saksamaa kriminaalpolitseidega, et saada lähemaid teateid sündmuste kohta. Eri-liselt täpselt kirjeldas K. viimast tapmis-lugu, mis olevat leidnud aset 1927. a. Berliin-Grünwaldis. Ohvriks olevat langenud üks noor meesterahvas. Augusti-kuul 1927. a. olevat K. Berliinis tundma õppinud üht noormeest, kellel olevat olnud oma auto, millega mõlemad olevat teinud väljasõite. Ühel õhtul olevat tekkinud riid noorte inimeste vahel Grünwaldis, nimelt olevat K. tahtnud saada raha oma sõbralt, viimane aga olevat keeldunud raha andmast. Järgmisel päeval olevat noored inimesed siiski jälle ära leppinud ja uuesti Grünwaldi sõitnud. Seal olevat nemad ühel vaiksemal kohal peatunud ja metsa kõndima läinud. Sõbral olevat kaasas olnud pudel veini, mida siis ka tühjendama hakatud. Kui sõber parajasti kord kõrvale vaatas, olevat K. pudelisse raputanud tsüankaali. Sõber joonud veini ja heitnud kohe pärast seda hinge. Nagu selgus politseilisel uurimisel, ei vasta kõik need andmed ja jutud tõele — nad on lihtne väljamõeldus. Ei ole veel päris selge, mispärast K. valedes esines. Arvata aga võib, et see on seletatav K. haig-lase iseloomuga. K. paigutati kui hüsteeriline naisterahvas hoolekandeesutusse.

150 karistust päevas jõuvankrite juhtidele.

Rekordarvuga karistuste suhtes võib muidugi esineda ainult suurlinn. Ja kõne ongi Berliinist. Ametlikkudes ja mitte-ametlikkudes teadaannetes rõhutatakse Berliinis ikka uuesti, et suur õnnetute juhtumuste arv tänavliikumisel on seletatav kõigepealt publiku hoolimatusega ja ettevaatamatusega. Süüdi on jalakäija, kes ei armastavat ennast painutada üldise korra ja distsipliini alla. See võib õige

olla, kuid nagu näitavad 1927. a. statisti-lised andmed, on väga palju süüdi õnnetuses ka jõuvankrite ja üldse liikumisvahendite juhid, kes tihti väga hoolimatult sõidavad ja inimeste elu seetõttu panevad kaalule. 1927. a. karistati Berliinis üldse jõuvankrite juhte 52.540 korral, mis teeb iga päeva kohta 147 juhtumust. Kõige enam karistati sõidukite juhte eksimiste eest üldiste sõidumääruste vastu (20.768 juhtumist, s. o. 39,5%). Määrusvastase sõitmise eest karistati juhte 12.988 korral, mis teeb välja 24,7%. 5221 korral karistati auto- ja mootorrattajuhte puuduva või halva sõiduki valgustamise eest. 3270 korral järgnes karistus esimeste laternate mittevalgustamise eest. Suitsu tekitamise eest, mille tagajäreiks oli publiku tülitamine, karistati jõuvankrite juhte 2496 korral. Imestama paneb võrdlemisi väike karistuste arv liig kiire sõitmise eest. Siin peab aga silmas pidama, et Berliinis, eriti kesklinnas, kus autoliikumine kõige suurem, üldse kiiresti sõita ei saa, sest päeval liigub peatänavaid mööda nii palju sõidukeid, et jalakäija peaaegu kiiremini kohale jõuab kui jõuvanker. Liig kiire sõitmise eest karistati auto- ja mootorrattajuhte kokku 1516 korral. 1265 korral oldi sunnitud karistusi määrama seetõttu, et sõidukite juhtidel puudus vastav sõiduluba ja tunnistus. Sarnaste tänavate kasutamine autosõiduks, mis liikumiseks suletud, andis tagajärjena 1070 karistusmääramist. Teiste karistuste seas võiks veel mainida karistusi (733 korral) selle eest, et sõidukite juhid, sõidukilt lahkudes, mootorit seisma ei pannud, mille tagajärjel tülitati publikut asjatu müraga. 488 korral karistati mootorsõidukite juhte igasuguse tundemärgi puudumise eest sõidukil. 438 korral järgnes karistus vale signaali andmise eest. 240 korral karistati juhte vastavate signaalide üldse mitteandmise eest. Ka viimane arv tundub õige väiksena, on aga jälle seletatav suure liikumisega: üks auto sõidab ees, temale järgnevad mitukümmend, nii et tõesti raske on aru saada, missugune auto või mootorratas andis vastava signaali, näiteks, tänavanurgal. 311 autojuhti karistati selle eest, et nad kasutasid trammiroopaid sõitmisel ja lõpuks 98 — selle eest, et nende autode kummid polnud korras, nagu seda nõuab vastav ettekirjutus.

Lennuk röövlite teenistuses.

Ameerika Ühisriikides on röövimistes üles seatud uus rekord. Selle ülesseadja-

teks on kaks kurjategijat, kellel läks korda tühjendada ühe sisemaal asuva raudteejaama kassat. Raudteejaam asub Ühisriikide loodepoolses osas, ta on kaugel suurtest linnadest ja keskkohadest ja võiks arvata, et sarnase jaama kassa kallale minnek ei paku huvi kurjategijaile. Nähtavasti oli aga röövlitel teada, et kassasse on kogutud võrdlemisi palju raha, nii et maksab „tööle“ asuda, pealegi kulutades sarnase töö tegemiseks õige suuri summasid. Kui kassa oli tühjaks tehtud, astusid kurjategijad lennukisse, millega nad sõitsid jaama, ja kadusid. Alul oldi arvamisel, et raadio ja telefoni abil saab kurjategijaid peagi kätte. Sündmusest teatati otsekohe New-Yorgi keskjaama ja sealt anti sündmusest viivitamata teada tervele riigile ja kõikidele politseiasutustele üle maa. Igalpool oldi valvel, sest politsei arvas täie õigusega, et kurjategi-

jatel lõpeb bensiin otsa, mistõttu nad on sunnitud ette võtma hädamaandumist. Siiski ei läinud korda tabada röövleid. Kaks päeva pärast juhtumist leiti umbes 400 kilomeetrit sündmuspäigast eemal kusaigil lagedal väljal tühi lennuk, mis arvatavasti oli sama lennuk, mis seisis kurjategijate teenistuses. Röövlitest enestest polnud leida mingisugust jälge. Kurjategijate kätte langes ümmarguselt 42.000 dollarit, nii et lennuki mahajätmine ennast täiel määral ära tasus.

Kirjavastusi.

Palume veel kord tungivald kaastöölisi kirjutada „E. Politseilehes“ avaldamiseks määratud kirjatükke ainult üheleheküljel.

H. S. Kirjatükk „Isikutunnistuste ära-kaotamisest“ ei lähe.

Väljaandja: **Siseministeeriumi administratiiv-ala kirjastus.** Vastutav toimetaja: **E. Maddison.**
Tegev toimetaja: **O. Angelus.**

K u u l u t u s i.

Tunnustatakse maksvusetuks järgmised isikutunnistused:

- B e s e n, Eduard Gustavi p., v. a. Rakvere pol. ülemalt 15. 12. 19 a. nr. 2727. (20211)
- J a k o b s o n, Kamilla Augusti t., v. a. Avanduse vallaval. 24. 8. 23 a. nr. 105. (20213)
- A r r o, Magda Augusti t., v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. ülemalt 25. 8. 21 a. nr. 2392. (43002)
- A u n e r, Helene Hansu t. (43080)
- P i h e l g a s, Elviira Aleksandri t., v. a. Lasnamäe politsei abikomissarilt 1928 a. nr. 153. (43082)
- B u s h t e d t, Frieda. (43087)
- K r i i g, Hans, v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. ülemalt 25. 6. 23 a. nr. 1315. (19376)
- R o b a c h, Mery, v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. ülemalt 12. 11. 25 a. nr. 2142. (19377)
- M a h n i (Makki), Eduard, v. a. Asuküla vallaval. 30. 6. 23 a. nr. 134. (19378)
- K a l m, Mari, v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. ülemalt 13. 7. 23 a. nr. 1406. (19379)
- J u r j e v, Leena, v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. ülemalt 23. 4. 20 a. nr. 10416. (19381)
- L e p s o n, Eduard, v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. ülemalt 5. 4. 22 a. nr. 15715. (19382)
- P ü ü m a n, Uno-Emil, v. a. Tall. 5. jsk. politseikomissarilt 13. 1. 28 a. nr. 1689. (19383)
- K a n n e l, Anette-Vilhelmine, v. a. Kurna vallaval. 10. 2. 20 a. nr. 502. (19384)
- B i t n e r, Kustas, v. a. Massu vallaval. 20. 12. 19 a. nr. 287. (19385)
- L e p s o n, Helene, v. a. Tall. linna pol. 1920 a. nr. 10409. (19386)
- T a u t s, Voldemar, v. a. Tall. 3. jsk. politseikomissarilt 19. 1. 28 a. nr. 1657.
- T o n t e r, Erich, v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. ülemalt 2. 11. 25 a. nr. 2091. (19388)
- Z i g a n o v, Vladimir, v. a. Haapsalu jsk. pol. ülemalt 2. 4. 27 a. nr. 912. (19389)
- K a l l e n b a c h, Johannes, v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. ülem. 22. 11. 24 a. nr. 4479-a. (19390)
- K l a a s, Bertha Hansu t., v. a. Vihula vallaval. 24. 4. 24 a. nr. 180.
- A d e m, Pauliine Karli t., v. a. Vihula vallaval. 22. 12. 19 a. nr. 125.
- R e i n b a u m, Elviine Johannese t., v. a. Vihula vallaval. 13. 3. 23 a. nr. 26.
- P e n d e r, Gustav Joosepi p., v. a. Vihula vallaval. 11. 12. 19 a. nr. 41.

- Kers, Aleksander Jaani p., v. a. Mäetaguse vallaval. 28. 12. 26 a. nr. 336.
- Pungas, Eliise Hansu t., v. a. Maidla vallaval. 1925 a.
- Malm, Liisa Mardi t., v. a. Raudteepolitsei Tapa jsk. ülemalt 23. 3. 20 a. nr. 7513. (43004)
- Lindepuu, Johan Hendriku p., v. a. Uue-Kariste vallaval. 7. 7. 25 a. nr. 191.
- Saavel, Julius Isaku p., v. a. Vaabina vallaval. 10. 4. 20 a. nr. 612.
- Elm, Marie Madi t., v. a. Püssi vallaval. 3. 3. 19 a. nr. 662.
- Einberg, Jaan Juhani p., nr. 861.
- Lõvi, Ida Mari t., v. a. Vana-Tänassilma vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 479.
- Mangulson, Ida Jaani t., v. a. Kõo vallaval. 21. 5. 21 a. nr. 1584. (43005)
- Lipak, Villem Tiidu p., v. a. Taevere vallaval. 5. 7. 22 a. nr. 1240. (43006)
- Siimonlatser, Peeter Jüri p., v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. ülemalt 2. 11. 23 aastal nr. 3008. (43007)
- Jürgenson, Jaan Mardi p., v. a. Kaisma vallaval. 31. 3. 21 a. nr. 320.
- Treimann, Arnold Hansu p., v. a. Kohila vallaval. 26. 1. 25 a. nr. 495.
- Katko, Olga Mardi t., v. a. Järve vallaval. 23. 12. 19 a. nr. 805.
- Epro, Tõnis Mihkli p., v. a. Vana-Põltsamaa vallaval. 20. 1. 20 a. nr. 398.
- Uusna, Eduard Jüri p., v. a. Kõo vallaval. 13. 8. 24 a. nr. 295.
- Laur, Ida Hansu t., v. a. Tall. linna pol. ülemalt 3. 2. 20 a. nr. 2764.
- Teder, Jaak Jaani p., v. a. Polli vallaval. 28. 11. 28 a. nr. 174/169884.
- Skomarovski, Lidja Emili t., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. ülemalt 4. 1. 24 aastal nr. 2174.
- Mahmastal, Johannes Mihkli p., v. a. Illuka vallaval. 14. 12. 19 a. nr. 568.
- Simon, Feliks Gustavi p., v. a. Jõhvi alevival. 23. 12. 22 a. nr. 1790.
- Naagel, Marie Mihkli t., v. a. Mõisaküla alevival. 15. 12. 25 a. nr. 181/277431.
- Paju, Jaan Jaani p., v. a. Kõo vallaval. 3. 11. 20 a. nr. 1586.
- Vollmüller, Arnold Johannese p., v. a. Undla vallaval. 28. 5. 20 a. nr. 1140.
- Liblik, Johannes Karli p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 21. 3. 22 a. nr. 30896.
- Vabian, Herman Joosepi p., v. a. Vihula vallaval. 31. 12. 19 a. nr. 705.
- Truumann, Anton Johani p., v. a. Vihula vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 670.
- Orgus, Oskar Adami p., v. a. Vihula vallaval. 21. 8. 23 a. nr. 99.
- Teras, Johan Jaani p., v. a. Karksi vallaval. 11. 12. 19 a. nr. 63.
- Nirgi (Nirk), Mihkel Jüri p., v. a. Roela vallaval. 15. 12. 19 a. nr. 16.
- Sepik, Johannes Antoni p., v. a. Voka vallaval. 17. 8. 20 a. nr. 1154.
- Kaart, Anton Tõnise p., v. a. Adavere vallaval. 19. 11. 27 a. nr. 2210.
- Sild, Alfred Aleksandri p., v. a. Viru-Maidla vallaval.
- Bäär, Georg Mihkli p., v. a. Orajõe vallaval.
- Seppar, Romalda Eduardi t., v. a. Järve vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 706.
- Rits (Rets), Jaan Mihkli p., v. a. Adavere vallaval. 13. 12. 19 a. nr. 454.
- Rits (Rets, sünd. Trully), Anna Jaagu t., v. a. Pajusi vallaval. 21. 5. 21 a. nr. 913.
- Jänes, Aleksander Jaani p., v. a. Järve vallaval. 26. 6. 26 a. nr. 157.
- Kliimann, Elviine Hindreku t., v. a. Küti vallaval. 13. 1. 28 a. nr. 1280.
- Pettai, Anisja Semjoni t., v. a. Vana-Roosa vallaval. 19. 7. 22 a. nr. 709.
- Budrov, Sergei Stepani p., v. a. Narova vallaval. 2. 3. 28 a. nr. 1283.
- Lonto, Paul Johannese p., v. a. Haljala vallaval. 15. 12. 19 a. nr. 499.
- Talts, Albert Jaani p., v. a. Uulu vallaval. 27. 4. 26 a. nr. 30/291184.
- Tammann, Liisa Peetri t., v. a. Kilingi vallaval. 4. 5. 20 a. nr. 461.
- Kaljapulkk, Juhani Hansu p., v. a. Pornuse vallaval. 11. 11. 26 a. nr. 82.
- Veinberg, Liise Jaani t., Läti isikutunnistus, v. a. Ergmäe vallaval. 13. 10. 20 aastal nr. 416.
- Padi, Valentine Adami t., v. a. Tall. 4. jsk. politseikomissariilt 11. 5. 26 a. nr. 672.
- Usthal, Peeter Peetri p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 27. 6. 25 a. nr. 1473.
- Mank, Johannes Jaani p., v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. ülemalt 22. 7. 25 a. nr. 2037.
- Püvi, Maria Romani t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 26. 2. 23 a. nr. 578.
- Tamberg, Johanna Hansu t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 7. 6. 20 a. nr. 13282.
- Kusmik, Mart Toomase p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 4. 12. 19 a. nr. 2262.
- Kirusk, Juula Peetri t., v. a. Tall. 5. jsk. politseikomissariilt 25. 6. 28 a. nr. 436.
- Paltrok, Leena Hendriku t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 8. 4. 24 a. nr. 590.

- Roden, Tiina Hansu t., v. a. Tall. 4. jsk. politseikomissarilt 2. 5. 28 a. nr. 113.
- Rode, Helene Karli t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 18. 3. 22 a. nr. 17431.
- Valdek, Juuli Andrese t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 24. 4. 23 a. nr. 996.
- Raba, Priidu Tõnise p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 27. 3. 20 a. nr. 11262.
- Vesterbaum, Antonie Kristjani t., v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. ülemalt 1923 a.
- Hoffmann, Margarethe Georgi t., v. a. Tall. linna pol. ülemalt 12. 2. 20 a. nr. 7326.
- Mölder, Linda Marie t., v. a. Kunda-Malla vallaval. 1923 a.
- Batova, Agripina Matvei t., v. a. Irboska vallaval. 16. 12. 19 a. nr. 920.
- Štšukina, Elena Dimitri t., v. a. Irboska vallaval. 8. 3. 20 a. nr. 2938.
- Perlova, Maria Vassili t., v. a. Irboska vallaval. 21. 4. 21 a. nr. 9141.
- Hmelnovskaja, Anna Nikandri t., v. a. Irboska vallaval 5. 1. 26 a. nr. 6.
- Melentšuk, Ivan Ivani p., v. a. Senno vallaval. 7. 3. 23 a. nr. 160.
- Bašmakov, Feodor Mihaili p., v. a. Senno vallaval. 8. 12. 24 a. nr. 867.
- Naživin, Mihail Peetri p., v. a. Irboska vallaval. 5. 6. 28 a. nr. 204.
- Šitova, Natalja Osipi t., v. a. Irboska vallaval. 3. 12. 19 a. nr. 22.
- Drozdov, Jakov Aleksei p., v. a. Irboska vallaval. 11. 2. 21 a. nr. 8756.
- Zõkov Peeter Peetri p., v. a. Irboska vallaval. 23. 3. 25 a. nr. 721.
- Matõiev, Aleksei Jakobi p., v. a. Petseri vallaval. 19. 5. 20 a. nr. 146/19.
- Ivanov, Sergei Aleksei p., v. a. Senno vallaval. 4. 1. 28 a. nr. 8.
- Kondor, Jüri Tõnise p., v. a. Viljandi linna pol. ülemalt 4. 12. 19 a. nr. 1505.
- Õunroos, Maria Ivani t., v. a. Nõmma politsei jsk. ülemalt 5. 8. 25 a. nr. 2066.
- Madis, Aleksander-Oskar Hansu p., v. a. Taevere vallaval. 24. 8. 20 a. nr. 937.
- Flus (Ilus), Amanda Juhani t., v. a. Viljandi linna pol. ülemalt 20. 12. 19 a. nr. 5642.
- Reimann, Aleksander Aleksandri p., v. a. Suure-Kõpu vallaval. 18. 12. 19 a. nr. 374.
- Reimann, Kadri Mihkli t., v. a. Heimtali vallaval. 5. 1. 20 a. nr. 215.
- Hanschmidt, Jaan Hansu p., v. a. Vana-Suislepa vallaval. 11. 9. 20 a. nr. 453.
- Tirmann, Taavet Taaveti p., v. a. Taevere vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 602.
- Leppik, Maria Miina t., v. a. Kärla vallaval. 31. 8. 20 a. nr. 808.
- Erilane, Johan Jaagu p., v. a. Aidu vallaval. 7. 12. 24 a. nr. 132.
- Tusti, Jaan Jaani p., v. a. Uue-Võidu vallaval. 17. 12. 19 a. nr. 188.
- Kõresaar, Ida Leena t., v. a. Uue-Võidu vallaval. 31. 12. 19 a. nr. 539.
- Kivikas, Artur Voldemari p., v. a. Taevere vallaval. 7. 2. 25 a. nr. 44.
- Maaniit, Semjon, v. a. Järvesuu vallaval. 20. 1. 26 a. nr. 5. (452)
- Merekivi, Kusma, v. a. Slobodka vallaval. 27. 2. 20 a. nr. 2848. (453)
- Osila, Anastasia, v. a. Slobodka vallaval. 19. 3. 20 a. nr. 2919. (454)
- Kulberg, Paul, v. a. Võru jsk. politseikomissarilt 29. 3. 27 a. nr. 1177. (457)
- Gračev, Ivan, v. a. Kulje vallaval. 28. 7. 1924 a. nr. 424. (463)
- Sõir, Ekaterina, v. a. Petseri vallaval. 17. 3. 20 a. nr. 120. (546)
- Heik, Egor, v. a. Satserinna vallaval. 14. 3. 27 a. nr. 45. (659)
- Luigas, Stepan, v. a. Slobodka vallaval. 1920 a. (485)
- Allik, Madis Jaani p., v. a. Narva pol. 1. jsk. ülemalt 28. 2. 25 a. nr. 165. (1607)
- Aleksejev, Militina Feodori t., v. a. Narva 1. jsk. politseikomissarilt 18. 10. 1926 a. nr. 479. (1608)
- Mikone, Artur Joosepi p., v. a. Ambla vallaval. 23. 5. 25 a. nr. 840. (1610)
- Listmann, Ferdinand Jaani p., v. a. Sõmeru vallaval. (1612)
- Samuilov, Maria Grigori t., v. a. Skarjatina vallaval. 24. 12. 20 a. nr. 328. (2547)
- Kaup, Abel Jüri p., v. a. Narva-Jõesuu pol. jsk. ülemalt 25. 7. 21 a. nr. 218. (1501)
- Treuberg, Anna Iisaku t., v. a. Narva linna pol. ülemalt 14. 12. 19 a. nr. 17534. (1614)
- Kukk, Johan Jakobi p., v. a. Kose vallaval. 4. 5. 21 a. nr. 301. (2416)
- Lebedev, Semjon Semjoni p., v. a. Narva-Jõesuu alevival. 7. 1. 25 a. nr. 658. (624)
- Rein (enne Salakin), Aleksander Makari p., v. a. Skarjatina vallaval. 1922 a. nr. 117. (2551)
- Kajava, Ekim Jüri p., v. a. Narva vallaval. 10. 9. 20 a. nr. 509. (2224)

- K o m i s s a r o v (end. Osipov), Varvara Osipi t., v. a. Skarjatina vallaval. 1921 a. nr. 4. (2550)
- L u t s, Aleksander Aleksandri p., v. a. Narva linna pol. 1. jsk. ülemalt 15. 9. 27 a. nr. 639. (2222)
- P l o m b e r g, Johannes Karli p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 1920 a. nr. 18566. (1616)
- V i š m a n n, Paul Augusti p., v. a. Mustvee alevival. 1925 a. (1617)
- I s a k o v, Anna Sergei t., v. a. Narva linna pol. ülemalt 29. 8. 21 a. nr. 29512. (1618)
- L i b e s e, Johan Kristjani p., v. a. Vaivara vallaval. 3. 4. 20 a. nr. 617. (825)
- K u u s k, Mihkel Tõnu p., v. a. Narva vallaval. 28. 6. 21 a. nr. 1565. (2316)
- M a l j e v (end. Sorokin), Ekaterina Sergei t., v. a. Narva vallaval. 12. 8. 21 a. nr. 1674. (2317)
- V a n a k õ r t s, Robert Miina p., v. a. Vaivara vallaval. 10. 3. 20 a. nr. 541. (1502)
- A m b e r g, Johannes Johannese p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 1920 a. nr. 14356. (521)
- S a b a n t s e v, Mihail Nikolai p., v. a. Skarjatina vallaval. 3. 9. 22 a. nr. 70. (2549)
- M a t i n a (end. Vassiljeva), Marfa Larioni t., v. a. Skarjatina vallaval. 3. 3. 21 a. nr. 666. (2626)
- P o l e r i n s k i, Arseni Andrei p., v. a. Tõstamaa vallaval. 1927 a. nr. 114. (1620)
- A p s, Jüri Juhani p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 17. 12. 19 a. nr. 16320. (1621)
- L a a b e r g, Vilhelm Kristjani p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 4. 3. 24 a. nr. 321. (1623)
- T i m u s k a, Mathilde Augusti t., v. a. Narva-Jõesuu alevival. 4. 5. 27 a. nr. 1357. (626)
- S a h a r o v, Mihail Sahari p., v. a. Narva l. pol. 2. jsk. ülemalt 2. 3. 25 a. nr. 99. (1624)
- S õ t o v a, Nadežda Artemi t., v. a. Skarjatina vallaval. 2. 3. 21 a. nr. 580. (2552)
- L a a b e r g, Vilhelm Kristjani p., v. a. Sadama jsk. pol. abikomissariilt 18. 6. 28 a. nr. 34. (1626)
- K e s l e r, Jaan Ado p., v. a. Kose vallaval. 13. 12. 22 a. nr. 859. (2417)
- K u i v a, Mihkel Mihkli p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 4. 12. 23 a. (627)
- K a l a, Leena Jüri t., v. a. Narva linna pol. ülemalt 12. 12. 19 a. nr. 14070. (4888)
- K ä ä r, Hindrek Karli p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 13. 1. 22 a. nr. 30599. (4884)
- M e i g a s, Lui Johani p., v. a. Kopli pol. abijsk. ülemalt 10. 10. 22 a. nr. 7574. (4885)
- P i n s l e r, Martha Jüri t., v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. ülemalt 29. 11. 22 a. nr. 101. (4886)
- A l b e r t, Leena Gustavi t., v. a. Kopli jsk. pol. abikomissariilt 13. 11. 26 a. nr. 664. (4887)
- T a l o, Marie, v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 13. 1. 23 a. nr. 274. (4889)
- A l u v e i, Anna, v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. ülemalt nr. 10089. (4890)
- P e r s i d s k i, Mihail, v. a. Kohila vallaval. 16. 4. 26 a. nr. 94. (4891)
- P ä r n i k, Klarissa, v. a. Kopli pol. abijsk. ülemalt 5. 9. 25 a. nr. 1794. (4892)
- T r e p p, Herta, v. a. Kopli pol. abijsk. ülemalt 20. 6. 25 a. nr. 1565. (4893)
- N o r m u s, Aleksander, v. a. Velise vallaval. 11. 3. 27 a. nr. 37. (4894)
- H e i d e n t h a l, Olga, v. a. Tall. linna pol. ülemalt 31. 1. 19 a. nr. 3502. (4895)
- E l b a c h, Kornelie, v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. ülemalt. (4896)
- L u g e n b e r g, Karl, v. a. Sadama pol. jsk. ülemalt 17. 4. 22 a. nr. 1091. (4897)
- V e i d e m a n n, Felix, v. a. Kopli pol. abijsk. ülemalt 20. 11. 25 a. nr. 172. (4898)
- P a d i m e i s t e r, Veera Augusti t., v. a. Aaspere vallaval. 20. 12. 19 a. nr. 945. (9712)
- H u n t, Hans, v. a. Kabala vallaval. 13. 1. 20 a. nr. 343. (9225)
- I l v e s, Johannes Mardi p., v. a. Kõo vallaval. nr. 377. (9226)
- L i l i e n t h a l, Hilda Jaani t., v. a. Kuimetsa vallaval. 2. 7. 27 a. nr. 114. (13561)
- E l d e r m a n n, Johan Tõnu p., v. a. Triigi vallaval. 18. 1. 20 a. nr. 553. (13562)
- A l l i k, Jaan Jüri p., v. a. Triigi vallaval. 27. 7. 24 a. nr. 84. (13563)
- E n k o f, Arnold Ado p., v. a. Triigi vallaval. 27. 10. 20 a. nr. 1208. (13564)
- M u l l a s, Oskar Otto p., v. a. Rapla vallaval. 29. 3. 28 a. nr. 46. (13565)
- J ü r g e n, Leena Eva t., v. a. Raiküla vallaval. 2. 1. 20 a. nr. 153. (13566)
- L e i n b e r g, August Hansu p., v. a. Rapla vallaval. 11. 12. 23 a. nr. 286. (13567)
- K a u p m e e s, Eliise Jaani t., v. a. Juuru vallaval. 12. 2. 20 a. nr. 995. (13569)

- Lillienthal, Marie Jaani t., v. a. Kuidmeetsa vallaval. 22. 12. 19 a. nr. 155. (13570)
- Kilkhäus, Anton Kristofi p., v. a. Rapla vallaval. 24. 3. 27 a. nr. 86. (13571)
- Niinepuu, Aleksander Marie p., v. a. Kohila vallaval. 31. 1. 27 a. nr. 51. (13572)
- Prunt, Elmar Gustavi p., v. a. Kohila vallaval. 25. 8. 27 a. nr. 147. (13573)
- Seil, Jaan Andrese p., v. a. Kõo vallaval. 19. 9. 28 a. nr. 895. (13574)
- Rütmann, Johannes Ado p., v. a. Hageri vallaval. 16. 3. 23 a. nr. 76. (13575)
- Pukk, Johan Jüri p., v. a. Rapla vallaval. 21. 2. 20 a. nr. 1008. (13538)
- Kristall, Arnold Johannese p., v. a. Triigi vallaval. 24. 8. 23 a. nr. 68. (13540)
- Leinberg, Gustav Hansu p., v. a. Rapla vallaval. 10. 5. 25 a. nr. 819. (13541)
- Oja, Valide Karli t., v. a. Haljala vallaval. 21. 5. 20 a. nr. 1057. (13542)
- Liibek, Kai Otto t., v. a. Kohila vallaval. 11. 3. 20 a. nr. 1660. (13546)
- Vald, Marie Tõnu t., v. a. Triigi vallaval. 21. 1. 20 a. nr. 712. (13548)
- Kraam, Konstantin Jakobi p., Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 2. 5. 24 a. nr. 706. (13550)
- Hindrikson, Karl Augusti p., v. a. Elistvere vallaval. 7. 2. 24 a. nr. 164. (13680)
- Rebane (Fuchs), Paul Martini p., v. a. Tartu linna pol. ülemalt 21. 1. 19 a. nr. 163. (13681)
- Panksep, Kristine Jüri t., v. a. Tartu linna pol. 1. jsk. ülemalt 23. 12. 19 a. nr. 5767. (13682)
- Puusepp, Aleksander Karli p., v. a. Tartu linna pol. 1. jsk. ülemalt 26. 5. 23 a. nr. 535. (13683)
- Tamberg, Emilie-Minna-Helene Jaani t., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. ülemalt 7. 1. 21 a. nr. 9932. (13684)
- Päärend, August Jaani p., v. a. Tartu linna pol. 3. jsk. ülemalt 25. 6. 25 a. nr. 649. (13685)
- Päärend, Anette Johannese t., v. a. Peri vallaval. 31. 12. 19 a. nr. 715. (13686)
- Kruuse, Olga Pauli t., v. a. Tartu linna pol. 1. jsk. ülemalt 28. 11. 19 a. nr. 990. (13687)
- Kusma, Anna Hansu t., v. a. Tartu linna pol. 3. jsk. ülemalt 21. 12. 21 a. nr. 1371. (13688)
- Mägi, Ida-Maria, v. a. Raudteepolitsei ülemalt 26. 11. 19 a. nr. 2257. (14822)
- Urberg, Jüri, v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. ülemalt 22. 12. 24. a. nr. 8819. (14824)
- Laredei, Anna, v. a. Abja vallaval. 16. 3. 20 a. nr. 244. (14827)
- Lember, Voldemar, v. a. Kaarma-Suure vallaval. 11. 3. 27 a. nr. 897. (14984)
- Nikov, Karl, v. a. Ambla vallaval. 21. 1. 19 a. nr. 415. (14985)
- Jakobson, Aleksander, v. a. Liigvalla vallaval. nr. 471. (14986)
- Kõnnusaar, Joh., v. a. Karksi vallaval. nr. 68. (14987)
- Saart, Julius, v. a. Emmaste vallaval. 11. 7. 25 a. nr. 143. (14988)
- Kaasik, Anette, v. a. Tapa alevi pol. ülemalt 12. 10. 19 a. nr. 541. (14989)
- Veeber (Vaber), Hans, v. a. Ambla vallaval. 24. 1. 25 a. nr. 580. (14990)
- Rääbus, August, v. a. Saksi vallaval. (14991)
- Liivak, M., v. a. Ambla vallaval. 26. 1. 20 a. nr. 636. (14992)
- Orav, Al., v. a. Rakvere linna pol. ülemalt 10. 10. 19 a. nr. 2420. (14993)
- Piip, Viktor, v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. ülemalt 23. 4. 20 a. nr. 13261. (14994)
- Seren, Voldemar, v. a. Rae vallaval. 2. 1. 20 a. nr. 612. (14995)
- Aaver, Leonhard, v. a. Pada vallaval. 15. 1. 24 a. nr. 203. (14996)
- Visnapuu, Osvald, v. a. Ambla vallaval. 13. 1. 21 a. nr. 1698. (14997)
- Nimrich, G., v. a. Tapa alevi pol. ülemalt 1920 a. nr. 1149. (14998)
- Klemets, Al., v. a. Pärnu linna pol. jsk. ülemalt 8. 10. 24 a. nr. 1148. (14999)
- Taal, Amalie, v. a. Einmani vallaval. 17. 1. 20 a. nr. 557. (15000)
- Freirik, Eduard Andrese p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 14. 7. 25 a. nr. 1589. (17211)

KUULUTUS

Järvamaa Politseiametnikkude Kogu korraline aasta peakoosolek peetakse Paides, Tallinna tän. nr. 10, politseikomissari kantseleis 19. jaanuaril 1929. a.

järgmise päevakorraga:

- 1) Avamine ja koosoleku juhatuse valimine.
- 2) Tegevuse ja kassa aruanded.
- 3) Toetuse määramine politseiametnikkude ja teenijate abiandmise kapitali komiteele.
- 4) 1929. a. eelarve.
- 5) Hoiukassa kodukorra vastuvõtmine.
- 6) Valimised põhikirja järele — jooksvad asjad.

Juhatus.